

EEN BEELD VAN MARIA ALS 'ZETEL DER WIJSHEID' BIJ VILLA HUGTEN

Hoe meer gesloten kerken je tegenwoordig aantreft tijdens een wandel- of fietstocht, des te meer gaan je kruisen en kapellen langs de kant van de weg opvallen. Dat overkwam mij ook tijdens een fietstocht die mij richting Someren voerde. In Hugten staat aan de rechterkant van de hoofdweg van Maarheeze naar Someren een klein monumentje. Het staat er heel onopvallend in de bossen, achter een afrastering, tussen het struikgewas bij de uitgestrekte tuin van Villa Hugten. Het monumentje is een kleine bakstenen nis met daarin een reliëf van de Heilige Maagd Maria met haar Kind Jezus. Het betreft hier een bijzondere afbeelding: een zgn. 'Sedes Sapientiae'.

Sedes Sapientiae

In de kerkelijke kunst worden standaardtyperingen gebruikt om de voorstelling van een beeld of schilderij aan te duiden. Enkele voorbeelden:

1. Sint Anna-te-Drieën: voorstelling van Sint Anna (de moeder van Maria), Maria en het kind Jezus;
2. Pietà: voorstelling van Maria met het dode lichaam van Jezus op haar schoot;
3. Stabat Mater: voorstelling van Maria naast het kruis, waaraan haar zoon Jezus hangt;
4. Sedes Sapientiae: voorstelling van Maria op een troon met het kind Jezus op haar schoot, terwijl het kind leest uit de thora (= boek met de wet van Mozes).

Sedes Sapientiae betekent 'Zetel der Wijsheid' en is een van de vele aanspreektitels van de Heilige Maagd Maria. Andere omschrijvingen zijn o.a.: Moeder van barmhartigheid, Toevlucht van de zondaars, Heil van de zieken, Spiegel van gerechtigheid. Wie alle andere aanspreektitels van Maria wil weten moet er maar eens de Litanie van Onze-Lieve-Vrouw op nalezen. Wellicht heeft u nog een Romeins kerkmissaal in de kast liggen, deze litanie van Maria staat er vast wel in. Overigens is het ook zeer de moeite waard om eens een kijkje te gaan nemen bij de doopkapel van de Sint-Laurentiuskerk in onze buurgemeente Hamont(B.). In die ruimte heeft men zes eeuwenoude en zeer waardevolle beelden opgesteld: de H. Laurentius, de H. Brigitta, de H. Roches, de Pietà, Sint Anna-te-Drieën en warempel een Sedes Sapientiae! Een prachtbeeld!

Villa Hugten

Villa Hugten werd circa 1935 gebouwd als woonhuis voor de familie Koenraadt. Ingenieur Jan Koenraadt werkte vele jaren (van 1925 tot 1953) als bosbouwkundige in Hugten; hij was verantwoordelijk voor de ontginning van vele hectaren woeste grond. Hij liet er boerderijen bouwen die hij vervolgens verpachtte. Met zijn houtbedrijf en zagerij was hij een van de grotere werkgevers van Maarheeze. Na de Tweede Wereldoorlog zag ir. Koenraadt geen verdere ontwikkelingsmogelijkheden meer in dit gebied. Hij verkocht de boerderijen, landerijen en bossen en ook zijn zagerij en emigreerde met zijn gezin naar Suriname om daar een plantage te beginnen. Villa

Hugten werd voorlopig verhuurd, voor het geval de emigratie mocht tegenvallen. In 1957 werd de villa alsnog verkocht. In de loop der jaren heeft Villa Hugten diverse eigenaren en bewoners gehad; tegenwoordig woont er mevrouw Badings-Tukker, weduwe van musicus en componist Henk Badings (1907-1987) (1).

Mariamonumentje

Voordat het gezin Koenraadt in 1953 aan de grote overzeese reis naar Suriname begon liet Jan Koenraadt een bakstenen nis met het tableau van Maria met haar Kind bouwen. Hij liet het plaatsen bij het woonhuis van de familie, Villa Hugten. De Latijnse spreuk boven het reliëf maakt de bedoeling van deze nis duidelijk: 'Sedes sapientiae, ora pro emigrantibus', hetgeen wil zeggen: 'Zetel der Wijsheid, bid voor de emigranten'. De spreuk in de nis heeft dus betrekking op de emigratie van het gezin Koenraadt van Agtmaal. Emigreren was ruim vijftig jaar geleden een hele onderneming en niet zonder risico. Maar het is niet alleen de nis die ons herinnert aan ir. Jan Koenraadt; de hoofdweg van Maarheeze tot Hugten is naar hem genoemd: de Koenraadtweg.

*Detail van het kapelletje
met zicht op Maria als 'Sedes sapientiae'
(foto: Guul Vullers, Maarheeze).*

Noten

1. Meer informatie over Hugten en ir. Jan Koenraadt kunt u vinden in de artikelreeks: 'Hugten van 1880-heden' in *Aa-kroniek* 18(1999), nummers 1 tot en met 4 en *Aa-kroniek* 19(2000), nummers 1 tot en met 3, geschreven door Harrie Jaspers.

Annie Staals-Jacobi